

Kursplan för

Mödrahälsovård och antikonception, 15 hp

Maternal Health Care and Contraception, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2023.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT18 , HT18 , HT19 , HT20 , VT21 , VT22 , HT22 , HT23 , VT24 , HT24 , VT25

Kurskod	2BM023
Kursens benämning	Mödrahälsovård och antikonception
Hp	15 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för kvinnors och barns hälsa
Beslutande organ	Utbildningsnämnden KBH
Datum för fastställande	2017-10-25
Reviderad av	Utbildningsnämnden KBH
Senast reviderad	2023-03-28
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2023

Särskild behörighet

För tillträde till kursen *Mödrahälsovård och antikonception* ska 12.0 hp i kursen *Reproduktionens fysiologi och psykologi*, 3.0 hp i kursen *Vetenskaplig metod*, 4.5 hp i kursen *Global sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter* samt 10.5 hp i kursen *Gynekologisk och sexuell hälsa* vara godkända.

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande inom utbildning på KI till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Kursens övergripande mål är att studenten efter avslutad kurs ska ha tillägnat sig fördjupad kunskap och förståelse om graviditet, mödrahälsovård och antikonception.

Kursen består av två moment.

Efter avslutat moment *Mödrahälsovård och antikonception* - teori 6.0 hp ska studenten kunna:

- identifiera komplikationer i samband med graviditet
- kritiskt granska, bedöma och analysera olika hälsoproblem under graviditet och vid amning
- värdera riskfaktorer under graviditet och amning
- förklara olika metoder för att stödja den gravida och eventuell partner under graviditeten
- redogöra för de lagar, föreskrifter och yrkesetiska regler som styr barnmorskans profession inom kursens aktuella ämnen
- reflektera över ett etiskt förhållningssätt utifrån genus, jämställdhet, kulturell tillhörighet och individualitet

Efter avslutat moment *Mödrahälsovård och antikonception* - VFU 9.0 hp ska studenten kunna:

- självständigt handlägga normal graviditet och eftervård
- identifiera avvikande förlopp hos den gravida och fostret
- analysera information om fosterläge, fostrets hälsa och tillväxt under graviditeten för fortsatt ställningstagande
- bedöma och i samverkan med den gravida reflektera över insatser gällande hälsa och livsstil
- planera, genomföra och utvärdera förlossnings- och föräldraförberedelse
- planera och genomföra samtal kring psykosociala förhållanden för att anpassa omvårdnadsåtgärder under perinatalperioden
- självständigt genomföra gynekologisk undersökning samt bedöma och analysera resultatet
- självständigt utföra gynekologisk cellprovtagning och ge adekvat information om provtagningen
- tillämpa teoretiska och praktiska kunskaper om antikonception
- handlägga sexuellt överförbara sjukdomar
- självständigt genomföra och dokumentera samtal om sexuell hälsa
- självständigt genomföra och dokumentera samtal om amning
- redogöra för de lagar, föreskrifter och yrkesetiska regler som styr barnmorskans profession inom kursens aktuella ämnen

Innehåll

Kursen innehåller två moment.

Mödrahälsovård och antikonception - teori, 6.0 hp

Betygsskala: GU

Under detta moment har studenten undervisning som innefattar:

- komplicerad graviditet
- graviditetsövervakning såsom fosterdiagnostik
- hälsoarbete
- eftervård
- hälsopedagogiska modeller samt förhållningssätt och bemötande
- förlossnings- och föräldraförberedelse
- antikonception
- amningsdokumentation
- alkohol, läkemedel, nikotin och substansbruk i samband med graviditet och amning

Mödrahälsovård och antikonception - VFU, 9.0 hp

Betygsskala: GU

Under detta moment har studenten undervisning som innefattar:

- normal graviditet
- komplicerad graviditet

- graviditetsövervakning
- hälsoarbete
- eftervård
- hälsopedagogiska modeller
- förlossnings- och föräldraförberedelse
- antikonception

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande. De arbetsformer som används är föreläsningar, seminarier, workshop, färdighetsträning, studieuppgifter där teori och praktik integreras samt verksamhetsförlagd utbildning (VFU). De obligatoriska inslagen i kursen är seminarier, studieuppgifter samt VFU.

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Den verksamhetsförlagda utbildningen som motsvarar sex veckor omfattar 40 timmar/vecka varav 32 timmar/vecka är förlagd i verksamheten. Dag-, kvälls- och enstaka helgpas kan förekomma. Studenter har ej rätt att komprimera den verksamhetsförlagda utbildningen.

Examination

Mödrahälsovård och antikonception - teori 6.0 hp

Examination sker i form av individuell skriftlig tentamen i Mödrahälsovård och antikonception samt Post Experience - Conference seminarium (PEC). Studieuppgift i förlossnings- och föräldraförberedelse redovisas vid ett obligatoriskt seminarium.

Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle. Digital examination som öppnats via lärplattform räknas som utnyttjat examinationstillfälle även om examinationen inte lämnats in.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfället. Examinator bedömer om en student har särskilda skäl för förseningen. Examinator kan, om så är fallet, fatta beslut om komplettering av examinationsunderlag för att uppnå godkänt resultat.

Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats.

Mödrahälsovård och antikonception - VFU 9.0 hp

Examination sker i form av uppställda lärandemål i bedömningsunderlag för VFU.

Under verksamhetsförlagd utbildning sker en fortlöpande bedömning av studenternas prestationer. Mitt- och slutbedömning ska genomföras. Handledare på VFU ger underlag för bedömning enligt bedömningsunderlag. Vid risk för underkännande av student ska en skriftlig handlingsplan upprättas av ansvarig lärare tillsammans med handledare och delges studenten.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt

innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en skriftlig individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till ett nytt VFU-tillfälle på denna kurs. Underkänd VFU får endast genomföras ytterligare en gång.

För godkänt resultat på kursen krävs att samtliga examinationer är godkända samt deltagande i obligatoriska undervisningsinslag.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt riktlinjer fastställda av Kommittén för Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (KU) vid Karolinska Institutet.

Undervisning sker på svenska.

Undervisning på engelska kan förekomma.

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur

Litteratur på engelska kan förekomma.

Reproduktiv hälsa - - barnmorskans kompetensområde

Lindgren, Helena; Christensson, Kyllike; Dykes, Anna-Karin; Abascal, Gudrun; Ahlberg, Tone; Akselsson, Anna; Algovik, Michael; Anderberg, Eva; Axelsson, Ove; Barimani, Mia; Berg, Marie; Berglund, Anna; Berntorp, Kerstin; Blix, Ellen; Borneskog Sinclair, Catrin; Byrskog, Ulrika; Carlsson, Ylva; Conner, Peter; Crang Svalenius, Elizabeth; Dencker, Anna; Edqvist, Malin; Ekéus, Cecilia; Ekstrand Ragnar, Maria; Elden, Helen; Erlandsson, Kerstin; Forsgren, Marianne; Forslund Frykedal, Karin; Gemzell Danielsson, Kristina; Georgsson, Susanne; Hanson, Ulf; Hansson, Stefan; Holzmann, Malin; Häggström-Nordin, Elisabet; Höglund, Berit; Jacobsson, Bo; Jakobsson, Jan; Jonas, Wibke; Kristoffersson, Ulf; Landgren, Britt-Marie; Larsson, Margareta; Lendahls, Lena; Leyon, Jan; Lingman, Göran; Lundgren, Ingela; Lundqvist, Pia; Marions, Lena; Marsal, Karel; Mattebo, Magdalena; Nilsson, Christina; Nissen, Eva; Nordenskjöld, Agneta; Nordfjell, Anna; Nordström, Lennart; Olofsson, Per; Olsson, Ann; Pettersson, Karin; Pålsson, Petra; Risberg, Anitha; Rubertsson, Christine; Rådestad, Ingela; Selander, Bo; Siwe, Karin; Skoog Svanberg, Agneta; Johansson Soller, Maria; Svensson, Kristin; Sydsjö, Gunilla; Thies-Lagergren, Li; Tydén, Tanja; Ulfsdottir, Hanna; Waldenström, Ulla; Wennerholm, Ulla-Britt; Wijma, Barbro; Wiklund, Ingela; Zwedberg, Sofia; Åhlund, Susanne; Åhrlund-Richter, Lars; Modén, Maja; Engqvist, Jeanette; Lindgren, Nilas; Hallberg, Jonny; Hallberg, Jonny

Lindgren, Helena; Christensson, Kyllike; Dykes, Anna-Karin

2 uppl. : Studentlitteratur AB, 2022 - 958 sidor
ISBN:9789144138237 LIBRIS-ID:m2mwc92ck652mg64

[Sök i biblioteket](#)

Obstetrik

Ajne, Gunilla; Blomberg, Marie; Carlsson, Ylva

Tredje upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2021] - 798 sidor
ISBN:9789144142609 LIBRIS-ID:bq1q8t2m8p0mnb5s

[Sök i biblioteket](#)

Mayes' midwifery

Macdonald, Sue; Magill-Cuerden, Julia

Fifteenth edition : London : Elsevier Health Sciences, 2017 - 1 online resource (xv, 1204 sidor)
ISBN:9780702063367 LIBRIS-ID:mzmb78nxk70wk2nz

[Sök i biblioteket](#)

Svensson, Liisa; Heli, Susanna

Trygg förlossning : En omvårdnadsmodell för minskad stress och rädsla

Gothia Fortbildning AB, 2017
ISBN:978-91-7741-035-5 LIBRIS-ID:21400496

[Sök i biblioteket](#)

Andersson, Agneta

Mödrahälsovård, sexuell och reproduktiv hälsa

Stockholm : Svensk förening för obstetrik och gynekologi, 2008 - 136 s.
LIBRIS-ID:11279400

Andersson, Liselott

Barnafödande och psykisk sjukdom

Stockholm : Svensk förening för obstetrik och gynekologi (SFOG), 2009 - 85 s.
LIBRIS-ID:11837086

Etik för barnmorskor

Asplin, Nina; Barimani, Mia; Bäckström, Caroline; Carlsson, Tommy; Ekstrand Ragnar, Maria; Franck, Martina; Höglund, Anna T; Larsson, Margareta; Lilliehöök, Emma; Makenzius, Marlene; Mattebo, Magdalena; Nihlén Fahlquist, Jessica; Rehn, Margareta; Rådestad, Ingela; Skoog Svanberg, Agneta; Sydsjö, Gunilla; Thorstensson, Stina; Waldenström, Ulla; Wiklund, Ingela; Vikström, Anna; Vikström, Malin; Zwedberg, Sofia
Oscarsson, Marie; Georgsson, Susanne

Lund : Studentlitteratur AB, 2021 - 328 sidor
ISBN:9789144133324 LIBRIS-ID:1dgv052tzd20ml8f

[Sök i biblioteket](#)

RFSL HBTQ kompetens

Institutionen för kvinnors och barns hälsa,
URL: [HBTQ kompeten](#)

Fördjupningslitteratur

Marsal, Karel

Obstetrisk öppenvård

Grennert, Lars

3., [rev. och utök.] uppl. : Stockholm : Liber, 2011 - 383 s.

ISBN:978-91-47-09959-7 LIBRIS-ID:12239796

[Sök i biblioteket](#)

Andersson, Ewa

Gruppmödravård : förväntningar, attityder och upplevelser från föräldrars och barnmorskors perspektiv

Stockholm : 2014 - 1 PDF-fil (70 s.

LIBRIS-ID:16576468

URL: [Online](#)

Wickberg, Birgitta; Hwang, Philip

Post partum depression : nedstämdhet och depression i samband med barnafödande

Stockholm : Statens folkhälsoinstitut, 2003 - 74, [11] s.

ISBN:91-7257-254-X LIBRIS-ID:9382532

URL: [Fritt tillgänglig](#)

[Sök i biblioteket](#)

Att växa som föräldragrupsledare Ett handledningsmaterial

Folkhälsomyndigheten, 2009

URL: [Länk](#)

Kylberg, Elisabeth; Westlund, Anna Maria; Zwedberg, Sofia

Amning i dag

Tredje upplagan : Stockholm : Gothia Fortbildning, [2018] - 189 sidor

ISBN:9789177410904 LIBRIS-ID:084vx1f4xrjmnff

[Sök i biblioteket](#)

Fridén, Cecilia; Nordgren, Birgitta; Åhlund, Susanne

Graviditet, hälsa och träning

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2011 - 144 s.

ISBN:9789144073422 LIBRIS-ID:12315611

[Sök i biblioteket](#)

Brodén, Margareta

Graviditetens möjligheter

Natur & Kultur, 2014

ISBN:9789127127814 LIBRIS-ID:12016262

URL: [Omslagsbild](#)

[Sök i biblioteket](#)